

ERDELYI MAGYARÁG

Felolvasó szerkesztő
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul Nagvolactér 4 Telefon: 380

Ára 1 lej
IV. évfolyan 41. sz.
1935. FEBRUÁR 10.
Vasárnap

Életfogytiglani fegyházra ítélték Rákosi Mátyást

Az ítélet kihirdetése alkalmával tüntetésektől tartott a budapesti rendőrség és erős kordonnal vette körül a törvényszék épületét

Budapest, február 8.

A budapesti büntető törvényszék, több napon át tartó tárgyalás után, ma délelőtt hirdetett ítéletet a Rákosi Mátyás-féle bűnperben. A törvényszéki ítéletet óriási izgalom előzte meg és a rendőrség különleges intézkedéseket tett a rend fentartására, mert tüntetésektől tartottak. A törvényszék épületét erős kordon vette körül és csak kétszeres igazoltatás után lehetett megközelíteni. Jegy nélkül még külföldi újságírókat sem engedtek be a törvényszéki tárgyaló terembe.

Tizenegy óra után néhány perccel vonult be a bíróság. Rákosi Mátyást két szuronyos fegyőr vezette be és a rádió láthatólag egykedvűen várta az ítéletet.

— A királyi büntető törvényszék — kezdte az ítélet feloivasását az elnök — bűnösnek találta Rákosi Mátyást, mint a forradalmi kormánytanács tetteértársát és ezért felségsértés, folytatólagos lázadás, 27 rendbeli gyilkosság, 17 rendbeli gyilkosságra való felbujtás, továbbá folytatólagos pénzhamisítás büntetése miatt

életfogytiglani fegyházra, tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélték.

Az ítélet kihirdetését dermedt esend követte. Az ügyész halálos ítélet alkalmazásáért, míg Rákosi védői felmentésért felebbestek.

Megingott a francia kormány helyzete

Flandin miniszterelnök felveti a bizalmi kérdést

Páris, február 8.

A Flandin kormány helyzete megingott. A kormány a pénzügyi bizottság ülésén vereséget szenvedett és a parlament folyosóin a kormány lemondásáról beszélnek. A kor-

mány helyzetét különösen az ingatta meg, hogy a kormánytámogató balszárny lemorzsolódott. Flandin nagy expozéra készül, amelynek kapcsán felveti a bizalmi kérdést.

Olaszország nem csatlakozik a légvédelmi egyezményhez

Sir John Simon angol külügyminiszter repülőgépen Párisba utazott

London, február 8.

Tegnap délelőtt Grandi, londoni olasz nagykövet felkereste Simon külügyminisztert, akivel közölte, hogy az olaszok egyetemen okirathat szeretnék összefoglalni az eddigi megegyezéseket.

Ezzel kapcsolatban a Times római levelezője úgy értesült, hogy az olaszok nem hajlandók a légvédelmi egyezményt aláírni. Ez nem hivatalos álláspont, de a légi Lo-

carno a Chiggi palotában is ellenhatást szült. A Reuter úgy tudja, hogy Olaszország csak akkor hajlandó aláírni a légi Locarnot, ha Németország már véleményt nyilvánított.

Páris, február 8.

Sir John Simon, angol külügyminiszter ma délből repülőgépen Párisba utazott. Utazásának célját homály fedi.

Jövő héten választják meg a liberálispart erdélyi elnökét

Bucuresti, február 9.

Az erdélyi liberális szervezetek elnökei gyűlést tartanak a jövő héten, amelyen eldöntik, hogy az erdélyi vezetőség kinek a kezében legyen. Eddig ugyanis Lepadatu kezében volt, most azonban szó van arról, hogy Pop Valer vegye át az erdélyi elnökséget.

Megszüntetik az eljárást a Mateescu-féle erdőbirság ügyében

Oradea, február 9.

Az oradeai tábla tegnap délelőtt Mateescu György volt vadai földbirtokos erdőki-hágási bűnperével foglalkozott. Mateescu Györgyöt 1 millió 120 ezer lejre ítélte az erdészeti hivatal, mert 1929 folyamán engedély nélkül kitermelt 106 hektár erdőt. A elítélt földbirtokos a törvényszék elé vitte az ügyet, ahol a birságot törölték, miután megállapítást nyert, hogy a kivétési jegyzőkönyv elévült.

Az ügyész megfeleltette az ítéletet és így az a tábla elé került, ahol miután megállapították, hogy Mateescu György időközben meghalt, elrendelték a halotti bizonyítvány becsatolását, hogy az ügyet megszüntethessék.

A 250 ajándékos verseny 20. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az ajándékversenyen

1935 január 21. - február 20.

A NAP

Ródlisport Tasnadon

Az igazság érdekében előjáróban le kell szögeznünk, hogy nem rajongunk különösebb módon a sportokért. Hozzá kell tennünk, hogy ebben nem mi vagyunk a hibásak, hanem maga a sport, amely különösen az utóbbi időkben minden egyebet szolgál, csak éppen szórakozást és testedzést nem. Nem lehet azon csodálkozni, ha a jobbjárású emberek csömört kapnak akkor, ha futballról beszélnek előttük, hiszen a futball ma már inkább békaviadalhoz hasonlít. Legálább is az a része, amely zöld gyepen játszódik le. Mert a csunyasabb: politika, matrika, áskálódás stb. Könnyen meg lehet állapítani, hogy a futballban nem az az erősebb csapat, amelynek kapusa ügyesebben véd és csatárai eredményesebben támadnak, hanem az, amelynek vezetői közt több a hangos ember és ki tudja beszélni az ellenfél vezetőit (Hozzá kell tennünk, hogy ezek a vezetők rendszerint még életükben se rúgtak bele soha a labdába).

Többé-kevésbé hasonló a helyzet a sport többi ágaiban is úgy, hogy semmi csodálatraméltó nincs abban, ha nem szeretjük a sportnak azt a megnyilvánulását, amely a testedzés és szórakozás kérdését másodrendűvé degradálja, elébe helyezve bizonyos önös, egyéni érdekeket és még sok minden mást, amit mindennek lehet nevezni, csak éppen sportnak nem a szó nemes értelmében.

Eppen ezért azonban kétszeresen jó nekik olyasmiről hallani, hogy létezik még igazi sportoszerű sport is, amit kizárólag a testedzés, kizárólag a nemes szórakozás kedvéért üznek. Tasnadról érkezik az a hír, amely példaképpen szolgálhat nagyobb városoknak is. Ebben a kis dombra épült városkában ugyanis rendkívül módon kifejlődött a ródlisport, amit a város földrajzi elhelyezése is nagyban előmozdít. A dombról lefelé vezető lejtős főúca mintegy három kilométeres nagyszerű ródlipályával szolgál a téli sport rajongói alaposan ki is használják.

De hogyan? — tessék fel a kérdést az idegen, hiszen a város főúccája nem ródlizásra hanem közlekedésre szolgál. Ez igaz — mondják a Tasnadiak, de csak este nyolc óráig. Este, amikor az üzletek már bezártak, a napi forgalom amúgy is megáll ródliz szízek el a tasnadi főúccát és gyermekek, felnőttek százai, rangra, társadalmi helyzetre való tekintet nélkül boldogan áldoznak a téli sport örömeinek. Aki pedig közvetlenül nem vesz részt a ródlizásban, boldogan nézi a vidám embereket örömmel hallgatja vig sikongásukat.

Az örök pesszimizmus itt felteszi a kérdést: És mit szól ehhez a hatóság? Nos a hatóság vigyáz arra, hogy a ródlizókat mi se zavarja ártatlan szórakozásukban. Rendőrök figyelnek fel a rendre a tasnadi "ródlipályán" és ha egy eltévedt kocsit mégis arra vezetne útja, úgy meg magyarázzák, hogy más úton menjen, mert itt most sportpálya van...

Tasnadotól tanulhatnánk...

2

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. FEBRUÁR 10.

Féltékenységi gyilkosság Marghita mellett

Négy szurással megölte kedvesét egy legény

Marghita, február 8.

A Marghita melletti Genetea kis községnek igen nagy szenzációja van. A lakoságot még most is izgalomban tartja a csütörtöki esemény.

Munkatársunknak sikerült megtudni, hogy a geneteai parasztleányok csütörtök este nagy "estély" rendezett egy ottani jómódú gazdálkodó lányánál Pusztai Irmánál. Fosztóba mentek a legények, így többek között ott volt Szarka György is, aki különben udvarolgatott Pusztai Irmának, ugyancsak hivatalos volt a fosztóba Salasán Joan seleusi legény is.

A fosztás már nagyban ment és est a legények is előmozdították, már úgy, hogy a fosztás közben érdekes történeteket és vicceket meséltek el egymásnak.

Az óra már tízet mutatott, amikor a lányok már abban hagyták a nagy munkát: a fosztást és a vendégeik kívánságára

táncra perdültek. Zene nem volt, de ilyenkor az nem is fontos, gyorsan feltalálják magukat a falusi legények ők maguk énekelnek füttyölnek, ki hogyan tud.

Már a mulatságnak is vége volt ki-ki párjával indult hazafelé csak éppen Szarka György maradt még ott. Nem volt ez feltűnő senkinek, hiszen tudta az egész falu, hogy Szarka György udvarol Pusztai Irmának és máskor is előfordult már az, hogy ottmaradt még akkor, amikor a többiek már hazaindultak.

Szarka kérdőre vonta a kedvesét, hogy miért táncolt mással többet, mint övele aki azonban nem sokat adott a legény szavára, aki annyira dühös lett, hogy rögtön

kihúzta a csizmájából a kését és azt a lányba szúrta négyszer egymásután.

A tettest a marghitai csendőrség letartóztatta. (B. K.)

SACUENII HIREK

— Február 3-án tartotta évi rendes közgyűlését a Polgári Olvasó Egylet. Ekkor került sor az újonnan megválasztandó tisztikarra is, akik a következők lettek: Elnök. Karcza Sándor. Alelnök Kalló Imre, Pénztárnok Idős Moldvai János, Vigalmi Előző Csátori Ferencz. Ugyanekkor kezdték meg a szokásos évi gazdasági előadás sorozatát is.

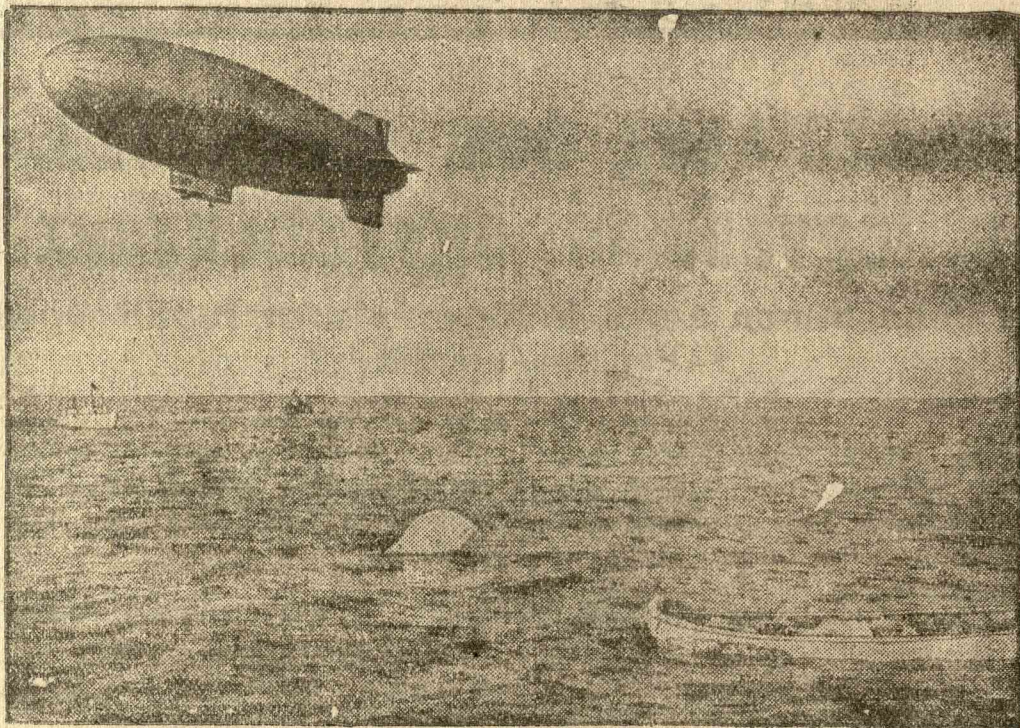
— Hatalmas siker jegyében zajlott le február 3-án az Iparos Otthon "Batyus Bálja."

— A Polgári Egylet műkedvelői nagyban készülnek a március 3-án előadandó "Csikós" című népszínmű előadására. A próbákat Bán László vezeti, aki azonkívül a főszerepet is játssza.

— Cucu Petre temetése. Február 3-án délután temették el az "Erdélyi Magyarok" is megírt tragikus módon szerencsétlenül járt Cucu Petre 58 éves nyugdíjas jegyzőt, aki kiugrott a vonatból és azonnal szörnyet halt.

— Hirtelen halál. Nagy részvétel mellett városunk Vágó Gy. szíjgyártómezei hirtelen halála. Néhány napja még semmi baja sem volt, hirtelen agyvérzést kapott és néhány nap alatt meg is halt. Temetésén az iparosság testületileg képviselteti magát.

— Felakasztotta magát a sacuenii bolond cigányasszony. Sacuenin mindenki ismeri a kéregető bolond cigányasszonyt. Folyton az uccán jön-megy, csavarog. Ugy látszik azonban vannak mégis világos pillanatai. Kedd délután bement a városházára és az udvaron egy ablakra felkötötte magát. Többen látták azonban azt hitték, hogy csak ott áll. Később aztán figyelmesek lettek rá, szólítottak hozzá és mikor nem felelt, odamentek és akkor látták, hogy felakasztotta magát. Azonnal levágták és felvitték a rendőrszobába, ahol aztán nagynehezen sikerült az elalélt asszonyt újból magához téríteni.

Keresik a hajótörés áldozatait

New-York közelében a "Mohanok" személyszállító hajó összelitkozott éjjel egy másik hajóval és elsüllyedt. Számos utas a tengerbe veszett. Ezeket keresi most egy léghajó és több mentőcsónak.

Huszmillió munkanélkülit segélyeznek Amerikában

A segélyalavok azonban fogytán vannak és a munkanélküli segélyezés veszélyben van

Newyork, február 8.
A statisztikai hivatal közlése szerint a mostani télen nem kevesebb mint 20 millió embert részesítenek munkanélküli segélyben. A munkanélküli segélyezés bizottságának elnöke meglelt Washingtonban Roose

velt elnök előtt, akinek kijelentette, hogy február 10-e után egyetlen embernek sem tud segélyt adni, ha a kongresszus nem tud új segélyforrásokat nyújtani. Kijelentette az elnök, hogy jelenleg 50 millió dollárja van, de ez alig elegendő 10 napra.

Kína pénzügyi összeomlás előtt

A nankingi kormány visszautasította a japán kormány által felajánlott kölcsönt

Sanghai február 8.
A kínai pénzügyi krízis az amerikai üzlet manipuláció folytán olyan nagy méreteket öltött, hogy az egész nagy kínai birodalom gazdasági életét katasztrófával fenyegeti. Az utolsó huszonnégy óra alatt Kína legnagyobb két bankja hirtelen becsukta kapuit és ami Kínában eddig ismeretlen volt, csődbe ment. A kisbankoknak volt annyi forgatókéjük hogy a hitelezőket kielégítsék, éppen azért, mert kevés betéttel

dolgoztak, felszámolnak. A gazdasági élet teljesen teljesen megszűnt. Különösen a nankingi kormány visszautasította a japán kormány azon ajánlatát, hogy egy nagyobb kölcsönt folyósít Kínának. Nagyon valószínű, hogy a hirtelen megindult infláció ellen a kínai kormány csak úgy tud küzdeni, — hogy irtózatoss deflációs munkát kezd, vagyis egyszerűen lepecsételi, vagy pedig értéktelenné minősíti a forgó pénznevet.

Betörők az athéni törvényszéken

Megsemmisítették a Venize'os-ügy aktáit

Athén, február 8.
Ismeretlen tettesek tegnap éjjel behatoltak a törvényszék épületének azon részébe, ahol Venizelos ellen elkövetett merénylet ügyében felvett dossziékat őrizték. Az ismeretlen betörők apró darbokra szaggatták az értékesebb iratokat, egyes iratok

aláírásait kitörölték, bemocskolták. A belügyminisztérium és az igazságügyminisztérium együttes rendeletet adtak ki, amelyben szigorú vizsgálatot rendeltek el, valamint kétszeresére emelték fel a törvényszék őrjeinek számát.

Felnyársalta 74 éves anyját egy munkás

Toulouse, február 8.
Ritka kegyetlenséggel elkövetett szülőgyilkosság tartja izgalomban Toulouse városát. Fervais Augustin 44 éves munkás összeveszett 74 éves édesanyjával, akit düh rohamában úgy rugott gyomorszájára hogy a tehetetlen öregasszony áulán esett össze.

szé. A bestiális fiú azonban nem elégedett meg annyival, hanem édesanyját belelűtötte egy botba, amelynek vége átszakitya az öregasszony hasfalát azonnal megölte. A gyilkos fiút letartóztatták és átadták az igazságszolgáltatásnak.

Pálinka helyett vitriolt itatott haragosával

Cernauti, február 8.
A közeli Horoseni községben borzalmas gyilkosság kíséretét történt. Joan Melnitiu gazdálkodó régebbi idő óta haragban volt Vasile és Mihail Siruc gazdálkodóval. Vörös bosszút esküdött ellenük, hogy tettét keresztül vigye, színlag megbékélt veük és meghívta magához egy pohár pálinkára

Melnitiu azonban a pálinkába vitriolt öntött és vizespohárban adott inni a két testvérnek, akik amikor megitták a vitriolos pálinkát iszonyatos görcsök között összeestek. Beszállították őket a cernauti kórházba, azonban e'benmaradásukhoz nincs remény. A gyilkosszándéku gazdát letartóztatták.

Berlinben diplomáciai iskolát állítanak fel

Berlin, február 8.

A német nemzeti-szocialista kormány elhatározta, hogy Berlinben diplomáciai főiskolát nyit. A főiskola diplomáciai okleveleket fog kiadni. Egyelőre kevés növendéket vesznek fel erre a főiskolára, ahol az államok földrajzát, történetét, eredetét, adottságait és gazdasági helyzetét fogják tanítani. A főiskola vezetője Rosenberg lesz, nemzeti-szocialista kormány külügyi elnöke.

Bizományosainkhoz!

Felkérjük összes bizományosainkat, hogy a január havi elszámolást és a nekünk járó pénzösszeget haladéktalanul beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Koncessziót kapott egy vállalat a rézbányák kitermelésére

Bucuresti, február 8.

Egy vállalat amely 200 millió lej alap tőkével jelentkezett koncessziót kapott a romániai rézbányák kitermelésére. Először az erdélyi azután az okiráltságbeli rézbányákat fogják kitermelni.

Autógyárat épít Romániában a Renault-cég is

Bucuresti, február 8.

A Ford gyár után a Renault-cég is szerződést kötött a román kormánnyal, hogy a Prahova völgyében autógyárat épít. — Ugyanakkor tárgyalást folytat a Chevrolet gyár is, hogy Bucurestiben egy generálmotor gyárat létesítsen.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek 14: Előadások: hirei, tőzsdei jelentés, hírek 14.30: Könyvtár: lemezek 18: Fanica Lucia zenekara. Színház: 19: Hírek, 20.20: Grozuta: Erdélyi lakok 21.05: Jazz 22. Üzenetek 22.20: 23: Hírek.

Budapest: 7.45: Torna, utána: hanglamezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.40: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőzongorát 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Cigányzene 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 14.30: Szervánstya szonzenekar 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: A Rádióélet meseórája 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Gépkocsival a libiai sivatagban Kádár László dr egyetemi tanársegéd előadása 18.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 19.45: Mit üzen a rádió 20.20: Sándor Mária énekel zongorakísérettel 20.50: Szímműelőadás a Studióban Az uto'só farsang 22.30: Hírek, időjárásjelentés 22.50: Katonairók, költők és zeneszerzők "Magyar est"-jének közvetítése a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből 23: Havi szemle német nyelven 24.15: A Sovinszky-Karnóczy szalon és jazzzenekarának műsora 1.05: Hírek.

A POTYAUTAS

25

Hand kételkedően mosolygott.

— Attól félek, hogy még távolról sem vagyunk készen. Nem hagyhatom cunyiben az ügyet.

— Ugyan, mit akar még megtudni? — kérdezte a kapitány.

— Sok mindent — felelt Hand. — Nincs közvetlen bizonyítékunk, hogy Miguel bárkit is meggyilkolt volna a matrózok közül.

— Egyáltalán nem kétséges, hogy ő a bűnös mind a három gyilkosságban! — kiáltott a kapitány. — Ugyan, ki más lehetett volna? Az esküdtszék is pillanatszerűen pontos vagyok. Tudja meg, mr Hand, az a kívánságom, hogy ezt az egész esetet lehetőleg agyonhallgassuk.

— Nagyon nehéz, miután gyilkosságokról van szó. — Igen, sajnos, az újságok bizonyára nem fogják elhagyni. De nem akarom, hogy utasaimat állandóan zaklassák! Abban a pillanatban, hogy földet érünk, ugyanis megrohanják őket a riporterek. Minél nyugodtabbak, annál könnyebben megússzák a dolgot.

— Igyekszem teljes csendben végezni a dolgot kapitány ur. Nem szokásom, hogy ok nélkül izgassam és zaklassam az embereket.

A kapitány leült íróasztala elé. Meléher doktor a gróf kíséretében megérkezett. A gróf pizzamát viselt úgy látszik még nem is ault. Fényes, fekete haja sima volt mint mindig. A kapitány sietve föllélt. Hand a grófhöz fordult.

— Nagyon sajnálom, hogy megzavartuk önöket gróf ur — mentegetőzött.

— Mr. Hand valamit sürgősen kérdezni szeretne öntől — magyarázta nyersen a kapitány.

— Ha engem kihagynak az izgalmakból — monda engem kihagynak az izgalmakból — mosolygott a gróf. — A doktor urtól hallom, hogy alighanem megtalálták mr Lyons cigarettatárcáját.

— Igen, egy potyautasnál akit a hajó farában találtunk és már sikerült is akat alá tennünk. Megismeri, gróf ur? — kérdezte Hand.

Elővette zsebéből a tárcát és óvatosan kibontotta zsebkendőjéből. A gróf utána is nyúlt. Hand mentegetőző mosollyal visszahúzta.

— Bocsásson meg, de nem akarom, hogy az ön ujjlenyomatai is rajta legyenek. A gróf elmosolyodott.

— Igaza van! Mennyire ostoba vagyok, hogy erre nem gondoltam! De nem is szükséges, hogy a kezembe vegyem. Így is határozottan látom, hogy csakugyan Lyons cigarettatárcája.

— Le teheti rá az esküt? Ön is láthatja, hogy a tárcá cseppet sem a maga nevében, igen, esküdni mernék, hogy Lyons tárcája.

— Helyes! Hand ismét gondosan visszacsomagolta zsebkendőjébe a tárcát és a zsebébe csuszattatta. Finch kapitány utána nyúlt.

— Majd én elteszem! — jelentette ki komoran. Hand megállt és élesen a kapitány szemé közé nézett.

— Azt hiszem, nálam jobb helyen van — felelt nyugodtan.

— Nagyon sajnálom, de nem engedhetem meg. Bezárom a páncélszekrényt. Ön itt mindenért felelős vagyok. Nem látom át, mi mulasztás származhatnék abból, ha én veszem el a tárcát!

— Az ön az a törvény ezen a hajón. Azonban tudtára kell adnom, hogy föltétlenül szükségem van erre a tárcára.

— Ugyan mi hasznára lehetne?

— Azt már én tudom!

— De én nem tudom!

— Rendben van akkor.

Hand ismét kivette zsebéből a tárcát és átadta a kapitánynak.

(Folyt. köv.)

Középkori állapotok a spanyol börtönökben

A legutóbbi forradalom elítéltjei memorandumokban tiltakoznak a rettenetes kínzások miatt

Madrid, február 8.

563 politikai fogoly, akiket az ovideói börtönbe csuktak be a legutóbbi spanyol zavargások után egy memorandumot készítet és juttatott el a főügyésznek. A memorandumban borzalmas kínzásokról és rossz bánásmódról panaszkodtak és kérték a főügyészt, hogy azonnal indítson meg vizsgálatot a foglyok helyzetének enyhítésére. A

memorandum egyik példányát eljuttatta magához az igazságügyminiszterhez, azonnal intézkedett, hogy a panaszt azonnal vizsgálják felül. Az ovideói főügyészhez is ehhez hasonló memorandum jutott, amelyben azokról a kínokról panaszkodnak, amelyeknek a foglyokat az ovideói börtönben alávetik.

Agyonverte 11 éves leányát egy örült asszony

Brest, február 8.

Borzalmas gyermekgyilkosságot követett el Brestben egy nyugalmazott tengerész tiszt felesége. Az urasszony már régebbi idő óta gyengeelméjűségben szenvedett és néha úgy megverte 11 éves kislányát, hogy azt ájultan szedték fel a padóról. Tegnap az urasszonyra ráört egy ilyen roham, melyek hatására alatt megkötözte gyermekét

és egy botal addig verte, amíg be nem tört a gyermek koponyája. A leányka elköltözésére bejött az apa, aki nagynehezen kicsavarta örült felesége kezéből a botalt, megkötözte és az örült házába szállította. A gyermeket pedig kórházban vetették ápolás alá, de néhány órai kínkodás után meghalt.

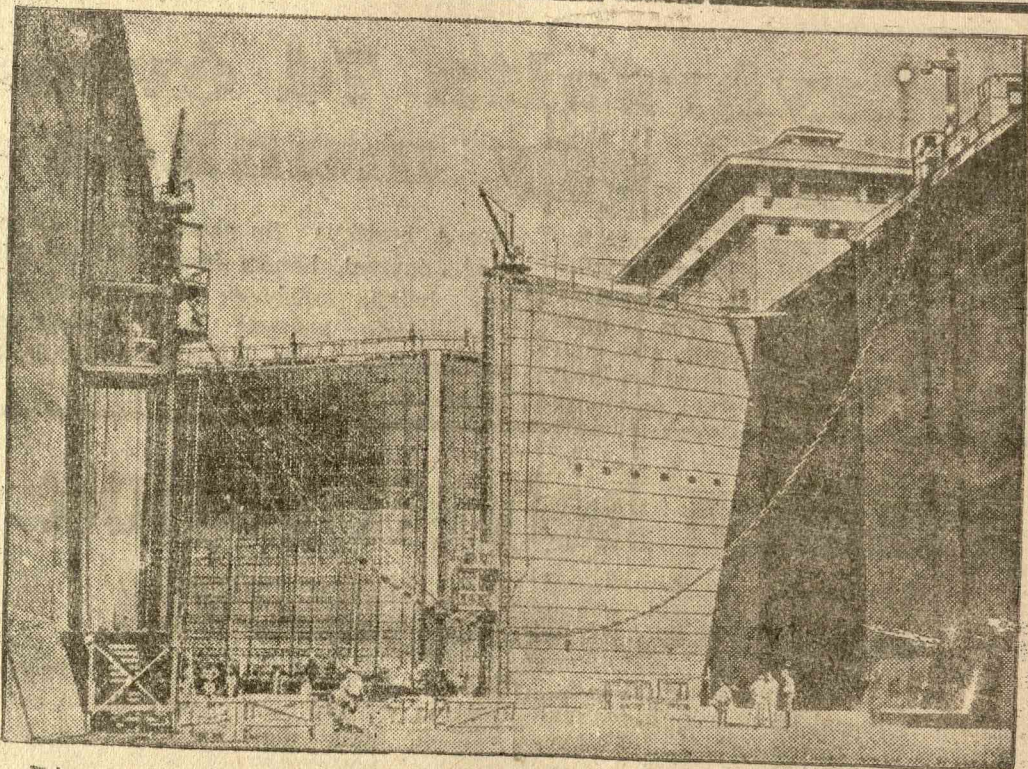
Kiirtotta családját és felgyújtotta házát egy ittas munkás

A rémtett után elmenekült, előbb azonban bejelentette, hogy öngyilkos lesz

Páris, február 8.

Agen városkában egy Podemas nevű munkás alkohommámorban meggyilkolta feleségét és három gyermekét. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely amikor a helyszínre szállott ki megdöbbentő látvány tárult elője. Az anya és a három gyermek a szoba padlójára voltak lefektetve szépen egymás mellé, mindegyik szívében egy késsel. Abban a pillanatban, amikor a rendőrök beértek a házba, Podemas, mint egy örült fáklyával járta végig a folyósokat és a már előbb szétloccsolt benzint felgyújtotta.

A ház pillanatok alatt lángokban állott. Most már a tűzoltókat is segítségül kellett hívni, akik azonban szerencsére hamar eloltották a tüzet. Közben a gyilkosnak sikerült elmenekülnie. A csendőrség az egész kerületben megindította a nyomozást a négyzese gyilkos felkutatására, de eddig még mindössze azt találták, hogy az egyik városkivüli hid karfájához egy bicikli volt támasztva, azon egy névjegy, amelyen Podemas azt írja, hogy öngyilkos lett. A csendőrség azonban nem adott hitelt ennek az írásnak és a nyomozást tovább folytatja.

Nagytakarítás a Panama-csatornában

Minden 20 évben kitakarítják a Panama-csatorna körletét. Most folyik a nagytakarítás, amelynek 1500 munkása van a munkálatoknál.

Huszonkétmilliárd lej a költségvetés végösszege

Minden liberális képviselő felszólal a Skoda-ügy parlamenti vitáján

Bucuresti, február 8.

Antonescu pénzügyminiszter meglátogatta Titulescu külügyminisztert, akivel a költségvetés külügyi részéről sokáig beszélgetett. A beszélgetés után Antonescu összeállította a költségvetés végösszegét, amely 22 milliárd lej. Tehát alig fél milliárd lejjel kevesebb, mint a múlt évben.

Bucuresti, február 8.

A liberális párt parlamenti csoportja ma este ülést tart, melyen a Skoda-ügyet beszélik meg. A Benciu féle jelentést és a nemzeti parasztpárt eljelentését felosztják szakaszokra és mindegyik képviselőnek kötelessége lesz a rá kiosztott részre válaszolni.

Bucuresti, február 8.

Manolescu Strunga kereskedelmi miniszter felhívta Londonból telefonon Tatarescu miniszterelnököt, akit részletesen informált londoni tárgyalásairól. A telefonbeszélgetés több mint egy óráig tartott.

Bucuresti, február 8.

Mironescu levelet intézett Leonte Moldovanhoz, a szenátus elnökéhez, amelyben hálafejezően megköszönte a szenátus tagjainak magatartását és kijelentette, hogy amennyiben a szenátus nem fogja fel az ő helyzetét, mint egy párttagét, hanem személyi értékeit is tekintetbe vette, azért marad a szenátus tagja továbbra is.

Merényletet kísérelt meg egy örült Schuschnigg kancellár ellen

Bécs, február 8.

Az osztrák fővárosban hírek terjedtek el, hogy a kancellár ellen merényletet kíséreltek meg. Az első verzió szerint, tegnap egy férfi jelent meg a kancellár hivatalában, aki Schuschniggot kereste. Megállapították, hogy fegyver van nála. Az iratokból kiderült, hogy Krakauer Jánosnak hívják és elmebeteg. Ezt a hírt a kancellár hivatal megcáfolta.

A másik verzió szerint a kancelláriátusban egy férfi jelent meg, aki kijelentette,

hogy a Hazafias Arcvonal tagja és azért jött, hogy megvédje a kancellárt. Az elmebeteg férfit beszállították az idegklinikára.

A Linzer Volksblatt szerint tegnap egy üvegcset dobott el valaki a kancellári palota lépcsőjén és ettől átható szag lepté el a hivatali szobákat. A lap úgy tudja, hogy a kancellár több fenyegető levelet kapott ezekben is. Meretlen ember a kancelláriátus elgázosítását ígérte be. A levelek hatása alatt elrendelték, hogy az őrzőméretek gázálarokat kapjon.

Öt évi fegyházra ítélte a cluji hadbíróság egy lapszerkesztőt

Cluj, február 8.

A cluji hadbíróság tegnap tárgyalta Séra Zoltán joghallgató és Vincze János kereskedelmi akadémiai hallgató sajtóperét. A két fiatalembert azzal vádolták, hogy a szerkesztésükben megjelenő "Népakarát" című hetilap 1934. évi egyik számában cikket akartak megjelentetni, amely államellenes kijelentéseket tartalmazott. A rendőrség annak idején kicenzurázta a cikket, a lapot betiltotta, a két fiatalembert pedig a hadbíróság vád alá helyezte.

A mai tárgyaláson Séra Zoltán, aki súlyos betegen fekszik a Zsidókórházban nem jelent meg, a hadbíróság azonban az ügyet mégis letárgyalta. Este 7 órakor hirdették az ítéletet, amely szerint Séra Zoltánt távollétében 5 évi fegyházra, 10 ezer lej pénzbüntetésre, 10 évi politikai jogvesztésre és Vincze Jánost egy évi fegyházra, 5 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre ítélte. Vincze Jánost azonnal letartóztatták. Séra ellen pedig elfogatási parancsot adtak ki. Az ítéletet megfellebbezték.

Halálos baleset az oradeai állomáson

Szétroncsolt a tolató mozdony egy beiusi vasutast

Oradea, február 8.

Rendkívül súlyos szerencsétlenség történt tegnap este fél tizenkettőkor az oradeai állomáson. Zaha Alexandru 46 éves beiusi vasutas, aki tegnap este vissza akart térni Beiusra, a vonatra való várakozás közben áthaladt a vasúti síneken. Nem vette észre azonban, hogy a háta mögött egy tolató vonat közeledik, amelynek első kocsija elkapta a szerencsétlen embert és raktár falához vágta.

A közelében álló vasutasok kétségbeesetten

siettek a szerencsétlen ember segítségére, de

Zaha Alexandru olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy azonnal kórházba kellett szállítani. Itt megállapították, hogy a vasúti kocsi ajtaja összevágta Zaha máját és veséjét. A szerencsétlen ember életbenmaradásához semmi remény.

A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Agyonütötte a kivágott fa

Oradea, február 9.

A miersigi csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy Abrudan Dometer 33 éves gazdálkodó tegnap este felakasztotta magát s meghalt. Tettének okát még nem tudták megállapítani. Az ügyészség elrendelte a boncolást.

Felakasztotta magát egy bihormegyei gazda

Oradea, február 8.

Halálos baleset történt tegnap délután Botani község erdejében. Negreanu Joan 45 éves földműves fát vágott az erdőben, amikor az egyik kivágott fatörzs reázuhan és agyonütötte. Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori felfoldódása, hát- és deréktáji ellen a természetadta „Ferenc József” keserű íz, kisebb adagokban elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József vív alhási megbetegedések eseteiben — túltáplált vérben egyéneknek is — gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat.

Egy falusi biró farkaskalandja

Mercurea-Ciuc, február 8.

Carta község határában egyre-másra tűnnek fel a farkasok. A vadászok hajtóvadászatra indultak a veszedelmes vadak ellen, de kevés eredménnyel. Végül is Albert Ferenc a falu birója ment ki tegnap reggel a falu határába. Nem kellett sokáig várnia, megjelent egy farkascorda, amely megakart támadni Albertet. Ez sem volt rest, rálőtt a farkasokra, amelyek közül egy elnyult a hóban. Ma reggel ismét kiment Albert a falu határába és sikerült újból elejtenie egy farkast.

A Togal csodálatos jó hatása!

A háború alatt szerzett rengeteg hűlés sem gyógyítását sok számtalan gyógyszerrel próbáltam enyhíteni, de sajnos ezekkel csak rövid ideig sikerült a fájdalmakat enyhíteni, míg végre egy jó barátom ajánlatára az Önök által gyártott „Togal” pasztillákat vettem igénybe és igazán csodálatos jó hatást végeztek rajtam, mert a gyomrom nem rontotta meg, a szívem nem izgatta fel és a fájdalmakat csodálatosképpen szüntette, úgy, hogy nem csak szüntette a fájdalmakat, hanem teljesen ezek a türethetetlen szagatások elmaradtak s egészen könnyen árzem magamat; ezen tapasztalatok után mindenkinek a legőszintebben ajánlom.

Herezeg Sándor, Cluj.

A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hűléses betegségek ellen. Togal kiválasztja a húgysavat, bakteriumölő, tehát a baktériumok gyökerében támadja meg.

Időjárás

Elénk északkeleti, keleti szél, sok hólyan havazás. A legtöbb nyugaton és délen. Egyes helyeken hófúvások. A hőmérséklet alig változik.

5 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. FEBRUÁR 10.

Február 11-től

Nem lehet új köztisztviselőket kinevezni

Kétmilliárddal szállították le a költségvetést

Bucurestiből jelentik: A kormány tegnap este minisztertanácsot tartott, melyen Antonescu pénzügyminiszter bejelentette, hogy a költségvetést 2 milliárd lejelle szállítja le. Ezt úgy éri el, hogy minden tárcsa költségvetését 10 százalékkal redukálja.

Hogy azonban az államháztartás csődbe ne menjen, azért egy éven keresztül az

államnak, a megyének, a községnek, a településnek, az autonóm intézményeknek és bármilyen hivatalnak semmiféle új kinevezések nem eszközölhetők.

Ugyancsak egy éven keresztül ezek a közintézmények nem vásárolhatnak ingatlanokat sem nem építhetnek, legfeljebb a már megkezdett építkezéseket fejezhetik be.

Zinovjev tartózkodási helyét még saját rokonai sem ismerhetik

Londonból jelentik: A Daily Express szerint a szovjet politikai rendőrsége külön Trockij-ellenes osztályt állított fel. Ez az osztály naponta átlag 50 embert tartóztat le.

Igen érdekes ebben a cikkben a Daily Expressnek azon állítása is, hogy Zinovjev rokonai kérést intéztek a rendőrséghez, amelyben kérték, hogy engedjék meg, hogy Zinovjevnek ételt és ruhát küldjenek.

A Cseka azt a választ adta, hogy nem adhatja meg az engedélyt mert nem szabad elárulni Zinovjev tartózkodási helyét.

Moszkvából jelentik: A moszkvai amerikai követségről hirtelen hazahívták a követség első titkárát. A titkár ellen az a gyanú merült fel, hogy részt vett a Zinovjev féle összeesküvésben. Érdekes, hogy az az első titkár nyolc éven keresztül Karóiban volt főkonzul.

Macsek lett az egyesült jugoszláv ellenzék vezére

Bégradból jelentik: A jugoszláv belpolitikai életnek nagy szenzációja van. Jovanovici Draguljuv demokrata párti elnök levelet intézett Macsek Vladimirhoz, a korábbi parasztpárt nemrégiben kiszabadított elnökéhez, amelyben felkéri arra, hogy a Davidovici féle földműves párttal, valamint a Jovanovici Joan féle demokrata párttal közös listával induljon a választási harcban.

Macsek most az n'én levélben válaszolt Jovanovici Draguljuvnak és kijelentette, hogy örömmel csatlakozik az ellenzéki pártokhoz. Így tehát a választásba az összes jugoszláv ellenzéki pártok közös listával indulnak, amelynek élén maga Macsek Vladimir fog állani.

Menesztették Oradea város főmérnökét

Ma délelőtt végre maximálják a kenyér árát

A városi intérimbizottság dr. Bleda László alpolgármester elnöksége alatt ülést tartott. Napi renden kisebb folyó ügyek szerepeltek, ezek sorában a Carolpálya bekezdésének ügye.

A napi rend tárgyalása után Stamatopol Alfonz tanácsos sürgősségi indítványként terjesztette elő Faur Emil főmérnök ügyét. A kinevezési és előléptetési bizottság, amelynek Stamatopol tanácsos az elnöke jegyzőkönyvében megállapította, hogy Faur főmérnök, akinek elektro-mérnöki diplomája van, 1932-ben nevezték ki. A kinevezési és előléptetési bizottság, a törvény által előírt egy év elteltével megvéleményezte ugyan Faur Emil véglegesítését, az azonban nem került a tanács elé, tehát a véglegesítés nem jogerős. Tekintettel arra, — folytatja a bizottság jelentése — hogy a főmérnöki hivatal működése ellen sok kifogás merült fel, a kinevezési és előléptetési bizottság javasolja, hogy Faur Emil-t ne véglegesítsék állásában, hanem helyezék át a villamosműhöz.

A jelentés felolvasása után dr. Bleda elnök titkos szavazást rendelt el abban a kérdésben, hogy Faur Emil-t véglegesítsék-e vagy sem?

Nyolc szavazat nem-mel választott és csak egyetlen szavazat volt Faur Emil-nek a villamosműhöz való áthelyezése mellett.

Dr. Bleda elnök kihirdette az intérimbizottság határozatát, amelynek értelmében

Faur Emil-t a mai naptól állásától fel függesztik és a főmérnöki hivatal vezetését ideiglenesen Savu Julián mérnök veszi át.

A főmérnöki állásra 20 napon belül pályázatot hirdetnek.

Negulescu alpolgármester bejelentette, hogy dr. Bleda Lászlóval együtt látogatást tett a népkonyhákban és az ott kiszolgált ételeket teljesen kielégítőnek találták.

Dancea Jakab tanácsos bejelentette, hogy a központi árlejtési bizottság kedvezően véleményezte a villamosmű faárlejtésének eredményét.

Végül ugyancsak Dancea tanácsos a következő kijelentést teszi:

— Mivel egyes lapok állandóan a kenyérárak maximálását sürgetik, kérem a polgármester urat, hogy hívja össze már a ármaximáló bizottságot.

Dr. Bleda alpolgármester válaszképpen közli, hogy szombat délelőtt 11 órára már összehívták az ármaximáló bizottságot, amelyre a tagokon kívül — tájékoztatás céljából — meghívtak egy példát egy malomtulajdonost is.

az az ülés véget ért.

Sorozzák a schimbas-lovakat. A 11. calaras ezred parancsnoksága az érdekeltek tudomására hozza, hogy a "schimbas" lovak sorozása megkezdődött és minden vásárnapon, hétfőn és pénteken délután 10 és 12 közt működik a bizottság a huszárezred laktányájában február 10-től kezdődőleg és egészen a bevonulásig. Felhívjuk a schimbas-szolgálatra jelentkező ifjak szüleinek figyelmét, hogy a vásárolt lovat ne fizessek ki mindaddig, amíg a bizottság meg nem nézte. A lókupecéknak és közvetítőknak szigorúan tilos a belépés a kaszárnya udvarára, vagy oda, ahová esetleg a bizottság kiszáll.

Heti műsor:

Szombat délután 3 órakor: Román előadás.

Szombat délután 6 órakor: Szibill 15 és 25 éves helyárrakkal.

Szombaton este 9 órakor: Denevér, Vera Schwartz bucsu fölléptével. Mérsékelt emelt helyárrakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Az anyaszív (Olesó helyárrak.)

Vasárnap délután 3 órakor 15 és 25 éves helyárrakkal: Obsitos.

Vasárnap délután 6 órakor: Ma éjjel szabad vagyok.

Vasárnap este 9 órakor: Cigányszerelem.

Hétfőn este fél 9 órakor: Cigányszerelem.

Mozgósínházak műsora:

Apollo Mozgó

Rotschildok.

Capitol Mozgó:

Az első és a második

Heyman Szinkör

Amok.

„Magus” eg-irtoszer 120 egér
kipusztítására — — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtoszer — 32 Lei
„Pusiol” svábbogárirtoszer — 15 Lei
Meg nem telelés esetén tízszeres pénzt adunk vissza.
Viszonteladónak megie elő rabatt!

Stern József
Piata Mihai Viteazul 2.

APRÓHIRDETÉSEK

Megbízható komoly nő gyermek mellé ki háztartásban is segédkezik felveszek. Spitzer, Strada Popoviciu 2. (Parcul Carol mellett). 2516

Eladó varrógép, szekrény, ágy nagy szönyeg. Strada Eroul Necunoscute 14. 2517

Ugyes varróleányok felvételnek. Strada D. Cantemir 42. II. emelet. 2518

Hosszu bizonyítvánnyal mindenek szakszerű felvétetik fiatal párhoz, kóser háztartás. Jelentkezni 9—5-ig. Salamon, strada Mathei Corvin 10. 2498

Négy középiskolát végzett fin papírrizletbe tanulónak felvétetik. Pásztor Ede beghez. 2499

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére kerestünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Újságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac) 1. szám.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA